

1. PŘEDMLUVA (Šlampa P.)	7
2. HISTORIE RADIOTERAPIE (Hynková L.)	9
3. ÚVOD DO ONKOLOGICKÉ PROBLEMATIKY (Hynková L., Šlampa P.)	12
3.1 NÁDOROVÝ RŮST	12
3.2 KLINICKÁ KLASIFIKACE NÁDORU, STAGING	12
3.3 ZÁKLADNÍ MODALITY ONKOLOGICKÉ LÉČBY	15
3.4 SLEDOVÁNÍ (FOLLOW UP) PO LÉČBĚ ZÁŘENÍM	17
3.4.1 HODNOCENÍ LÉČEBNÉHO EFEKTU	17
3.4.2 HODNOCENÍ TOXICITY LÉČBY	18
3.4.3 HODNOCENÍ CELKOVÉHO STAVU PACIENTA	22
3.5 ONKOLOGICKÁ PREVENCE	23
3.6 ORGANIZACE PALIATIVNÍ PÉČE (Navrátilová P.)	25
3.7 MALNUTRICE U ONKOLOGICKÝCH PACIENTŮ (Kocmanová E.)	26
4. ZÁKLADNÍ MODALITY RADIOTERAPIE (Hynková L., Šlampa P.)	28
4.1 ZÁKLADNÍ ROZDĚLENÍ RADIOTERAPIE	28
4.1.1 KURATIVNÍ (RADIKÁLNÍ) RADIOTERAPIE	28
4.1.2 ADJUVANTNÍ RADIOTERAPIE	29
4.1.3 NEOADJUVANTNÍ RADIOTERAPIE	29
4.1.4 PALIATIVNÍ RADIOTERAPIE	30
4.1.5 NENÁDOROVÁ RADIOTERAPIE	30
4.2 KOMBINACE RADIOTERAPIE S DALŠÍMI PROTINÁDOROVÝMI MODALITAMI LÉČBY	30
4.2.1 CHEMORADIOTERAPIE	30
4.2.2 KOMBINACE RADIOTERAPIE S BIOLOGICKOU LÉČBOU	31
4.2.3 KOMBINACE RADIOTERAPIE S CHIRURGICKOU LÉČBOU	31
4.2.3.1 INTRAOPERAČNÍ RADIOTERAPIE (IORT)	32
4.2.4 KOMBINACE RADIOTERAPIE S HORMONÁLNÍ LÉČBOU	32
4.2.5 HYPERTERMIE	32
5. TECHNIKY A ZPŮSOBY OZAŘOVÁNÍ (Hynková L., Garčic J.)	34
5.1 ZÁKLADNÍ DĚLENÍ OZAŘOVACÍCH TECHNIK	34
5.2 SPECIÁLNÍ TECHNIKY OZAŘOVÁNÍ	34
5.2.1 VELKOOBJEMOVÉ OZAŘOVÁNÍ	34
5.2.2 POHYBOVÉ OZAŘOVÁNÍ	37
6. KONFORMNÍ RADIOTERAPIE (Hynková L., Garčic J.)	39
6.1 RADIOTERAPIE S MODULOVANOU INTENZITOU – IMRT	40
6.2 STEREOTAKTICKÉ OZAŘOVÁNÍ	41
6.2.1 INTRAKRANIÁLNÍ STEREOTAKTICKÉ OZAŘOVÁNÍ	41
6.2.2 EXTRAKRANIÁLNÍ STEREOTAKTICKÁ RADIOTERAPIE (Burkoň P.)	43
7. RADIOTERAPIE ŘÍZENÁ OBRAZEM (IGRT) (Hynková L., Procházka T.)	46

8. PLÁNOVÁNÍ A PROVÁDĚNÍ LÉČBY ZEVNÍ RADIOTERAPIÍ (Hynková L., Šlampa P., Šimíček J.)	49
8.1 ALGORITMUS PLÁNOVÁNÍ ZEVNÍ RADIOTERAPIE	49
8.1.1 FIXACE PACIENTA, LOKALIZACE CÍLOVÝCH OBJEMŮ	50
8.1.2 PLÁNOVACÍ VYŠETŘENÍ.....	51
8.1.3 STANOVENÍ CÍLOVÝCH OBJEMŮ V RADIOTERAPII	51
8.1.4 VYPRACOVÁNÍ IZODÓZNÍHO PLÁNU, OPTIMALIZACE.....	52
8.1.5 SIMULACE	53
8.1.6 VERIFIKACE LÉČBY, OZÁŘENÍ.....	53
8.2 INFORMAČNÍ SYSTÉMY V RADIOTERAPII (Tobiáš P.)	55
9. BRACHYTERAPIE (Hynková L., Šlampa P.)	59
9.1 ALGORITMUS PLÁNOVÁNÍ A PROVÁDĚNÍ BRACHYTERAPIE.....	59
9.2 VYBRANÉ DRUHY APLIKACÍ (Princ D., Bartlová R.)	61
10. CHARAKTERISTIKA PRÁCE A ODPOVĚDNOSTI RADIOLOGICKÉHO ASISTENTA (Badurová J.)	66
10.1 VZTAH A KOMUNIKACE MEZI RADIOLOGICKÝM ASISTENTEM A PACIENTEM (Veselá J.).....	67
11. NEŽÁDOUCÍ ÚČINKY RADIOTERAPIE (Hynková L.).....	69
11.1 KLINICKÝ OBRAZ POSTRADIAČNÍCH ZMĚN	72
11.2 PREVENCE A LÉČBA POSTRADIAČNÍCH REAKCÍ.....	76
11.3 AKUTNÍ NEMOC Z OZÁŘENÍ (Burkoň P.)	79
12. BIOLOGICKÝ ÚČINEK ZÁŘENÍ (Hynková L., Šlampa P.)	81
12.1 ÚČINEK NA BUNĚČNÉ A TKÁŇOVÉ ÚROVNI	81
12.2 RADIOPHYSICKÉ PRINCIPY V PRAXI, FRAKCIONACE	86
12.3 MODIFIKACE ÚČINKU ZÁŘENÍ.....	88
13. FYZIKÁLNÍ ZÁKLADY RADIOTERAPIE (Hynková L., Šlampa P.).....	90
13.1 STAVBA ATOMU, RADIOAKTIVITA.....	90
13.2 DRUHY IONIZUJÍCÍHO ZÁŘENÍ, INTERAKCE S HMOTOU	93
13.3 VELIČINY CHARAKTERIZUJÍCÍ IONIZUJÍCÍ ZÁŘENÍ	96
13.4 DÁVKOVÉ ROZLOŽENÍ	99
13.5 OZAŘOVACÍ PODMÍNKY	101
14. ZDROJE ZÁŘENÍ V ZEVNÍ RADIOTERAPII (Hynková L., Šlampa P.)	103
14.1 URYCHLOVAČE	103
14.1.1 LINEÁRNÍ URYCHLOVAČE	103
14.1.2 CYBERKNIFE	104
14.2 RADIOIZOTOPOVÉ OZAŘOVACÍ PŘÍSTROJE	105
14.2.1 KOBALTOVÝ OZAŘOVAČ	105
14.2.2 LEKSELLŮV GAMA NŮŽ (LGN)	105
14.3 RENTGENOVÉ OZAŘOVACÍ PŘÍSTROJE	105
14.4 DALŠÍ ZDROJE V ZEVNÍ RADIOTERAPII	106
15. PROTONOVÁ TERAPIE (Dvořák D., Odložilíková A.)	108
16. ZDROJE ZÁŘENÍ V BRACHYTERAPII (Hynková L.).....	111

17. NOVÉ TRENDY V RADIOTERAPII (Slávik M., Sláviková M.)	113
18. KLINICKÁ DOZIMETRIE (Steiner M., Hynková L., Šimíček J.)	115
19. RADIAČNÍ OCHRANA A BEZPEČNOST (Tichá H., Hynková L.)	119
20. RADIOTERAPIE NÁDOROVÝCH A NENÁDOROVÝCH ONEMOCNĚNÍ	122
20.1 ZHOUBNÉ NÁDORY KŮŽE (Šlampa P., Sovadínová Š.)	122
20.1.1 BASALIOM, SPINALIOM A VZÁCNĚJŠÍ KARCINOMY KŮŽE	122
20.1.2 MELANOM	125
20.1.3 KAPOSIHO SARKOM	125
20.2 NÁDORY CENTRÁLNÍ NERVOVÉ SOUSTAVY (Pospíšil P., Šlampa P.)	126
20.3 ZHOUBNÉ NÁDORY HLAVY A KRKU (Novotný T., Syptáková B.)	131
20.3.1 NÁDORY DUTINY ÚSTNÍ	135
20.3.2 NÁDORY OROFARYNGU	135
20.3.3 NÁDORY HYPOFARYNGU	136
20.3.4 NÁDORY NASOFARYNGU	136
20.3.5 NÁDORY LARYNGU	137
20.3.6 NÁDORY SLINNÝCH ŽLÁZ	138
20.3.7 NÁDORY ŠTÍTNÉ ŽLÁZY	139
20.3.8 NÁDORY PARANASÁLNÍCH DUTIN	139
20.4 ZHOUBNÉ NÁDORY GASTROINTESTINÁLníHO TRAKTU (GIT) (Doleželová H., Šlampa P.)	140
20.4.1 ZHOUBNÉ NÁDORY JÍCNU	140
20.4.2 KARCINOMY ŽALUDKU	141
20.4.3 KARCINOMY KONEČNÍKU	143
20.4.4 KARCINOMY ANU	145
20.4.5 KARCINOMY ŽLUČNÍKU A ŽLUČOVÝCH CEST	147
20.4.6 KARCINOMY SLINIVKY BŘIŠNÍ	148
20.5 BRONCHOGENNí KARCINOMY A NÁDORY MEDIASTINA (Čoupek P., Slávik M.)	149
20.5.1 NEMALOBUNĚČNé KARCINOMY PLIC	150
20.5.2 MALOBUNĚČNé KARCINOMY PLIC	153
20.5.3 NÁDORY MEDIASTINA	153
20.6 KARCINOMY PRSU (Princ D., Garčicová J.)	154
20.7 ZHOUBNÉ NÁDORY ŽENSKÝCH POHLAVNÍCH ORGÁNŮ (Garčicová J., Princ D.)	159
20.7.1 ZHOUBNÉ NÁDORY VULVY	159
20.7.2 NÁDORY POCHVY	160
20.7.3 NÁDORY DĚLOŽNÍHO HRDLA	161
20.7.4 ZHOUBNÉ NÁDORY DĚLOŽNÍHO TĚLA	163
20.8 ZHOUBNÉ NÁDORY MUŽSKÝCH POHLAVNÍCH ORGÁNŮ (Ondrová B., Krupa P., Šlampa P.)	165
20.8.1 KARCINOMY PENISU	165
20.8.2 KARCINOMY PROSTATY	167
20.8.3 ZHOUBNÉ NÁDORY VARLAT	172
20.9 ZHOUBNÉ NÁDORY UROPOETICKÉHO SYSTÉMU (Čoupková I., Šlampa P., Sláviková M.)	176
20.9.1 KARCINOMY LEDVIN	176
20.9.2 KARCINOMY LEDVINNÉ PÁNVIČKY A MOČOVODU	177
20.9.3 KARCINOMY MOČOVÉHO MĚCHÝŘE	177
20.10 LYMFOPROLIFERATIVNí CHOROBY (Čoupková I., Gombošová J., Šlampa P.)	178
20.10.1 HODGKINOVA NEMOC	178

20.10.2 NEHODGINSKÉ LYMFOMY	182
20.10.3 MYCOSIS FUNGOIDES	188
20.10.4 MNOHOČETNÝ MYELOM	190
20.10.5. LEUKÉMIE	192
20.10.6 CELOTĚLOVÉ OZÁŘENÍ (TBI) (Bartlová R.)	194
20.11 SARKOMY MĚKKÝCH TKÁNÍ A ZHOUBNÉ NÁDORY KOSTÍ (Komínek L., Šlampa P.)	195
20.12 NÁDORY ENDOKRINNÍCH ŽLÁZ (Komínek L.)	198
20.13 NÁDORY DĚTSKÉHO VĚKU (Zitterbartová J.)	200
20.13.1 LEUKÉMIE A LYMFOMY	203
20.13.2 NÁDORY CENTRÁLNÍ NERVOVÉ SOUSTAVY	205
20.13.3 RETINOBLASTOM	208
20.13.4 NEUROBLASTOM	209
20.13.5 NEFROBLASTOM (WILMSŮV NÁDOR)	209
20.13.6 SARKOMY MĚKKÝCH TKÁNÍ	210
20.13.7 EWINGŮV SARKOM	210
20.14 PALIATIVNÍ RADIOTERAPIE (Hynková L.)	211
20.14.1 KOSTNÍ METASTÁZY	212
20.14.2 MOZKOVÉ METASTÁZY	213
20.14.3 AKUTNÍ STAVY LÉČENÉ RADIOTERAPIÍ	214
20.15 RADIOTERAPIE NENÁDOROVÝCH CHOROB (Hübnerová P., Kudláček A., Kazda T.)	215
20.16 LÉČEBNÉ MOŽNOSTI INTRAVENÓZNÍ APLIKACE RADIONUKLIDŮ (Šlampa P.)	217
21. ZDROJE INFORMACÍ S RADIOTERAPEUTICKOU TÉMATIKOU (Kudláček A.)	219
22. ZÁKLADNÍ LITERATURA	221
23. OBRAZOVÁ PŘÍLOHA	225